

עפ"ת 4823/04/15 - ישי גלזנר נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4823-04-15 גלזנר נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 8413/13
בפני כב' השופט הבכיר צבי סגל
המערער: ישי גלזנר
נגד
המשיבה:

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ב"כ עו"ד יובל קדר

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כבוד השופטת ש' לארי-בבלי), בת"ד 5686-08-14, מיום 31.3.15, בגדרו הורשע המערער בגרימת נזק לרכוש או אדם, עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"); אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חציה בבטחה, עבירה על תקנה 67(א) לתקנות התעבורה; נהיגה ברשלנות, עבירה על סעיף 62(2), בקשר עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"); אי האטה ליד מעבר חציה, עבירה על תקנה 52(6) לתקנות התעבורה; ונדון לפסילה מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 105 ימים, פסילה על תנאי למשך 3 חודשים וקנס כספי בסך 1,500 ₪. הערעור מופנה כנגד הכרעת הדין.

2. בפתח הדברים אציין, כי החלטתי לקבל את הערעור ולזכות את המערער מחמת הספק מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

רקע

3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 4.12.13 בסמוך לשעה 06:30, נהג המערער ברכבו בדרך הר הזיתים מכיוון המטה הארצי לכיוון האוניברסיטה העברית בירושלים. בהגיעו למעבר החציה נהג המערער ברשלנות עת בפניה ימינה לכיוון וואדי אל ג'וז פגע בהולך רגל, מר מהלוס נדאל (להלן: "**הולך הרגל**"), שחצה אותה עת את הכביש במעבר החציה מימין לשמאל.

ההליך והכרעת הדין בבית משפט קמא

4. המערער כפר במיוחס לו בכתב האישום. מטעם המשיבה העידו בוחן התנועה רס"ב אמיר כרמל, ומר מהלוס נדאל, הולך הרגל שנפגע. מטעם המשיבה הוגשו לבית משפט קמא: דו"ח בוחן (ת/1); דו"ח הובלה והצבעה (ת/2); לוח תצלומים (ת/3); תרשים (ת/4); סקיצה (ת/5); תעודות רפואיות (ת/6); ומפה ששורטטה על ידי הולך הרגל (ת/7). המערער היה עד ההגנה היחיד ולא הוגש כל מסמך מטעמו.

5. בהכרעת הדין שניתנה ביום 31.3.15 קבע בית משפט קמא, כי המערער ביסס את הגנתו על שתי סתירות: האחת, העובדה כי הולך הרגל נפגע ברגל ימין ולא ברגל שמאל; השנייה, רכבו כלל לא נפגע.

בית משפט קמא העדיף את גרסת הולך הרגל, אשר הדגים בבית המשפט כיצד צעד עם רגל ימין קדימה והרכב פגע ברגלו הימנית; וכן קבע, כי מאחר שרכבו של המערער לא נבדק, לא מן הנמנע כי הפגיעה אכן הייתה בצד ימין של הרכב ולא כפי שתיאר זאת המערער.

עוד צוין בגדר ההכרעה, כי המערער עצמו לא יכול היה לומר שלא פגע בהולך הרגל, ואם פגע - הייתה זו אשמת הולך הרגל שקפץ ברגע האחרון בחזרה אל הכביש. נקבע בהקשר זה, כי טענה זו עומדת בסתירה לתמונות, בגדרן הצביע המערער עצמו על מקום עמידת הולך הרגל בזמן אמת (באמצע מעבר החציה).

לבסוף נקבע, כי מעבר החציה הינו תחום מלכותו של הולך הרגל, וגם אם חזר הולך הרגל חזרה אל הכביש היה על המערער לאפשר את חצייתו הבטוחה.

לאחר שמיעת הראיות הרשיע בית משפט קמא את המערער במיוחס לו בכתב האישום וגזר את דינו, כמתואר לעיל.

נימוקי הערעור

6. המערער טען מספר טענות, לרבות טענות כלליות כלהלן:

בניהול הדיונים ובהכרעת הדין של בית משפט קמא נפלו פגמים רבים וקופחה יכולתו להגן על עצמו; בית משפט קמא שגה בקביעת העובדות, תוך התעלמות מראיות מסוימות וממחדלי חקירה וקבלת ראיות אחרות ללא קביעת מהימנותן.

הושמעה על ידו ביקורת נוקבת כלפי בית משפט קמא באשר להתנהגות השופטת כלפיו, בגדרה טען, בין היתר, כי לא הוקרא לו כתב האישום; כי נדרש ממנו להסכים להגשת מסמכים שלא באמצעות עדים; כי נמנע ממנו להציג שאלות לבוחן התנועה; הדיונים היו מלווים בצעקות השופטת כלפיו.

עוד נטען על ידו, כי -

נפלו פגמים בקביעת העובדות; בית משפט קמא התעלם מראיות התומכות בתרחיש שהציג, לפיו רכבו כלל לא פגע בהולך הרגל והולך הרגל עשה הצגה למטרות ביטוח; בית משפט קמא התעלם מהעובדה שהדופק ולחץ הדם של הולך הרגל היו תקינים בעת בדיקתו על ידי מד"א (ת/6); הולך הרגל התלונן על פגיעה ברגלו הימנית, בעוד שמדובר ברגל הרחוקה מהרכב; גרסת הולך הרגל רוויית סתירות לעניין מיקומו על מעבר החציה ולעניין הצד הפוגע של הרכב; קיימות גם סתירות בין הגרסה אותה מסר הולך הרגל במשטרה לבין עדותו בבית משפט קמא; היה על בית המשפט לקבל דווקא את גרסת הולך הרגל במשטרה לפיה, חלקה השמאלי של חזית הרכב פגע ברגלו הימנית מאחר שזו הגרסה אותה הוא מסר בסמוך לאירוע והיא מתיישבת עם גרסת המערער ועם מיקומו של הולך הרגל לאחר התאונה; הפגיעה נגרמה על ידי חזרה פתאומית של הולך הרגל לאחר שסיים לחצות את מעבר החציה;

עוד נטען על ידו, כי -

במקרה דנא התקיימו מחדלי חקירה, ובכללם אלה: בוחן התנועה הגיע לזירת האירוע רק כחודשיים לאחר קרות התאונה וביצוע חקירה בזמן אמת היה מאפשר גילוי עובדות שנויות במחלוקת; עד ראייה שיכול היה לשפוך אור על נקודות המחלוקת לא נחקר; הבוחן קבע כי לרכב לא נגרם כל נזק ועובדה זו מחזקת את האפשרות שכלל לא אירעה פגיעה, אלא שבית משפט קמא זקף זאת לחובת המערער; וכן, כי בית משפט קמא קבע שהאחריות לתאונה מוטלת על המערער, זאת ללא קביעת הגורמים הבסיסיים בקביעת אשמה בתאונת דרכים, כמו: קביעת מהירות, מרחקים, מיקומים וזמנים, מה גם שבית משפט קמא הרשיעו בגרימת נזק מבלי שהוכח כל נזק.

7. ב"כ המשיבה טען כי אין להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא ויש להותירו על כנו מאחר שאין כל עיגון לתרחיש ההיפותטי אותו הציע המערער, וכי בסופו של יום המערער פגע באמצעות רכבו בהולך רגל על מעבר חציה כשלא הבחין בו מראש, ולכן מדובר ברשלנות בסיסית.

דין והכרעה

8. לאחר שבחנתי את הכרעת דינו של בית משפט קמא, את קביעותיו העובדתיות והמשפטיות; ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל דעה ומסקנה, כאמור, כי יש לקבל את הערעור ולזכות המערער מהעבירות שיוחסו לו, מחמת הספק. להלן יפורטו נימוקיי.

9. ראשית אציין, כי בפתח הדיון שהתקיים ביום 7.5.15 הובהר למערער, שלא היה מיוצג, כי כל טענותיו כלפי התנהלות והתנהגות בית משפט קמא כלפיו אינן יכולות להישמע לראשונה בפני ערכאת הערעור, מאחר

שהטרוניות שהעלה אינן מוזכרות בפרוטוקול הדיונים שהתקיימו בבית משפט קמא, ואף הובהר לו מהי הדרך שהיה עליו לפעול כדי שניתן יהיה להשמיע ביקורת שכזו בפני ערכאת הערעור. לאחר ששמע הדברים חזר בו המערער מטענותיו אלו.

10. המערער חזר על עיקרי הערעור והוסיף וטען טענה מקדמית לפיה, לטעמו החתימה על כתב האישום מזויפת מאחר שעו"ד חגית גנץ, החתומה על כתב האישום, כלל לא עבדה אותה עת באגף תביעות התנועה בירושלים, וככל הנראה מאן דהוא אחר חתם בשמה. הדיון נדחה על מנת לאפשר לב"כ המשיבה לבדוק זאת. בדיון שהתקיים ביום 10.5.15 השיב ב"כ המשיבה כי עו"ד גנץ אישרה בפניו כי מדובר בחתימתה. או אז, חזר בו המערער מטענה זו.

11. כנקודת מוצא לגוף העניין אזכיר, כי אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים אותם קבעה הערכאה הדיונית (ע"פ 1275/09 פלוני נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.9.09)), למעט במקרים חריגים "**בהם הממצאים והמסקנות שקבעה הערכאה הדיונית אינם מתקבלים על הדעת, כאשר ברור וגלוי מהם כי נפלה שגגה גסה, מהותית ובולטת אצל הערכאה הדיונית בעניין זה, או שמתגלות סתירות היורדות לשורשו של עניין ולא ניכר כי הערכאה הדיונית נתנה עליהן דעתה. ערכאת הערעור לא תירתע מהתערבות גם מקום שמדובר בממצאים עובדתיים המתבססים על שיקולים שבהגיון ובמסקנות שהסיקה הערכאה הדיונית מן העובדות שהוכחו**" (ע"פ 2103/07 אביהו הורוביץ נ' **מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (31.12.08)).

12. במקרה דנא, ניכר מבין השורות כי מסקנתו של בית משפט קמא מבוססת, למצער בחלקה, על ממצאים שבהגיון, בהם אין יתרון לערכאה הדיונית על ערכאת הערעור. בנוסף, יש ממש בטענת המערער כי בית משפט קמא לא נתן את דעתו (על כל פנים - הדבר אינו עולה מהכרעת דינו) לתרחיש אותו הוא הציע ולסתירות שהתגלו בגרסת הולך הרגל, שיש בהן כדי להקים ספק סביר באשר לאשמתו של המערער ולהביא לזיכויו מחמת הספק.

13. הכרעת הדין מבוססת על עדויות בוחן התנועה והולך הרגל. הולך הרגל העיד ביום 31.3.15 כי היה באמצע מעבר החציה עת נפגע מרכבו של המערער. לדבריו, הוא נפגע ברגלו הימנית, נפל ארצה ונפגע בצד השמאלי של גופו (פרוט' 31.3.15, עמ' 7, ש' 1; עמ' 10, ש' 29-30). הולך הרגל אישר בחקירתו הנגדית, כי צדו הקדמי של הרכב פגע ברגלו הימנית "**למטה**" (שם, עמ' 7, ש' 20-25; עמ' 8, ש' 4 ו-13). בוחן התנועה אישר בחקירתו הנגדית, אף היא מיום 31.3.15, כי לא ניתן לשלול אפשרות לפיה הולך הרגל חזר למעבר החציה לאחר שסיים לחצותו; כי אין עדות לסימנים או נזקים לרכב; וכי לא ניתן לקבוע מה הייתה מהירות הרכב עובר

לתאונה (שם, עמ' 5, ש' 11, 21, 29, 31), אם כי בהנחה שלא בוצע תיקון לרכב, או אז להערכתו הרכב נסע במהירות נמוכה (שם, עמ' 6, ש' 1-3).

14. כאמור, המערער טען כי לא הרגיש שפגע בהולך הרגל; כי ראה אותו מתיישב על המדרכה ולא נופל; כי הדופק ולחץ הדם של הולך הרגל היו תקינים לאחר האירוע; כי לא נגרם נזק לא להולך הרגל ולא לרכב; וכי הרגל שנפגעה לטענתו היא רגל ימין של הולך הרגל, שהיא הרגל הרחוקה מהפגיעה הלכאורית מהרכב. בית משפט קמא דחה הסבר זה מן הטעם ש"מצאתי לקבל את דברי המעורב אשר הדגים בבית המשפט כיצד צעד עם רגל ימין קדימה והרכב פגע ברגל ימין... גרסה זו מתיישבת עם גרסת הנאשם כי שבר את ההגה ימינה, טענה שלא הוכחה.. מכל מקום תחום מעבר החציה הינו תחום מלכותו של הולך הרגל וגם אם חזר המעורב... וחצה שנית, היה על הנאשם לאפשר חצייתו הבטוחה". נימוק זה, בכל הכבוד, איננו נקי מספקות.

15. ב"כ המשיבה הודה בדיון מיום 10.5.15 כי: "אנחנו לא יכולים בהעדר גם בוחן לקבוע איך בדיוק התרחש המגע הזה... אין לי תשובה חד משמעית לאפשרות זו, כיצד קרה שהפגיעה בודדה לרגל ימין בלבד" (פרוט', עמ' 12, ש' 18-20; עמ' 14, ש' 16-17).

16. כאמור, התרחיש המוצע על ידי המערער מתקבל על הדעת ומעורר למצער ספק סביר באשר לאשמתו.

ראשית, על פי ההיגיון והשכל הישר קשה לדמיין מצב של פגיעה ברגל ימין מבלי שגם הצד השמאלי של הגוף ייפגע, עת הולך הרגל חצה מימין לשמאל ושעה שהרכב שפגע בו היה בפניה ימינה עובר לפגיעה וקרוב יותר לצדו השמאלי של גוף הנפגע.

שנית, הנתונים הנוספים אותם פירט המערער, ובכללם: דופק ולחץ דם תקינים והעדר נזק ממשי לגוף ולרכב - אף הם תומכים בתרחיש זה.

שלישית, לטענת המערער לאחר הפגיעה (הלכאורית - לדבריו), הוא הבחין בהולך הרגל מתיישב על המדרכה באמצעות מראות הרכב. בשל כך הוא עצר את רכבו והזמין אמבולנס. מנגד, הולך הרגל טען כי נפל ארצה לאחר שנפגע. אינני סבור שהמערער יבדה טיעון זה מליבו, שכן בסמוך לאחר התקרית הוא פעל כשורה, לא ניסה לחמוק מהמקום או להתנער מאחריות והזמין אמבולנס. לא זו אף זו, לאורך כל הדרך ציין המערער כי לא טען בוודאות שלא פגע בהולך הרגל, אלא טען כי אינו בטוח בכך. דברי בוחן התנועה, לפיהם הרכב נסע במהירות נמוכה, מתיישבים אף הם עם תרחיש זה, שכן ייתכן והפגיעה הייתה כה קלה עד כי המערער לא הרגיש בה.

17. סיכומם של דברים, על רקע המפורט לעיל סבורני כי התעורר ספק סביר באשר לפגיעה הנטענת בהולך הרגל; ספק אשר די בו לקבלת הערעור. פועל יוצא מכך הינו, כי המערער מזוכה מחמת הספק מהעבירות שיוחסו לו.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לידי הצדדים.

ניתן היום, י"ב סיוון תשע"ה, 30 מאי 2015, בהעדר הצדדים.